

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11),, како и врз основа на член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 и 116/14) министерот за образование и наука ја утврди наставната програма по историја за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ИСТОРИЈА

VII ОДДЕЛЕНИЕ

Скопје, август 2014

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1 . НАЗИВ НА ПРЕДМЕТОТ

Предметот историја има значајно место во воспитно - образовниот процес во основното деветгодишно образование учениците со оштетен слух и говор треба да усвојуваат суштински, систематизирани и научно потврдени знаења. Тие треба да стекнат основно разбирање за минатото и сегашноста на историјата на цивилизациите и нејзините главни етапи. Со изучувањето на историјата учениците со оштетен слух и говор го развиваат говорот и воедно го збогатуваат своето познавање на знаковниот јазик, градат свест и позитивни ставови за одредени историски настани, движења, личности во историската борба за демократија и човекови права.

Наставата по историјата, прилагодена кон развојните потреби на учениците со оштетен слух и говор, исто така придонесува во изградувањето на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави, да им помага на младите да ја разбираат сегашноста во светлината на минатото и она што претставува цивилизациско достигнување во светот во духот на граѓанските вредности и демократијата, како и да го продлабочи интересот за натамошно изучување на историските настани и процеси.

Неделен фонд на часови: 2 часа

Годишен фонд на часови: 72 часа

Статус на предметот: задолжителен

2 . ЦЕЛИ НА ПРЕДМЕТОТ ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД

Ученикот /ученичката:

- да усвојува основни знаења за значајните настани, појави, процеси и личности кои оставиле трага во историјата на човештвото;
- да ги открива причинско-последичните врски на историските појави;
- да ги спознава општествените процеси и промените кои се развиваат преку историските случувања;
- да ја сфати врската меѓу економските, политичките и социјалните односи во одделните општества низ историскиот развој;
- да го осознае историското минато со цел да ја разбере сегашноста, за да знае да ја креира иднината на сопствениот живот;
- да развива чувство на патриотизам кон својот народ и својата татковина, а истовремено да ги почитува историските, општествените и економските вредности и разлики на народите во светот;
- да знае да ги распознава културните и верските разлики меѓу народите;
- да развива чувство на почит и лојалност кон Република Македонија;
- да развива свест за сопствениот национален идентитет;
- да знае правилно да ги согледува настаните и процесите во сопствената историја и компаративно да ја согледува историјата на балканските и европските народи;
- да се поттикнува на меѓуетничко разбирање во Република Македонија и почит меѓу Македонците, Албанците, Турците и припадниците на другите заедници како и со народите на Балканот, Европа и светот преку изучување на историјата и културата на различните народи и држави;
- да го почитува историското и културното наследство на Македонија и другите народи и да развива почит за културните вредности;
- да гради свест за почитување на човековите права и слободи.

3 . ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ ВО ВИИ ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот /ученичката:

- ❖ да ги запознае основните карактеристики на средниот век и на феудализмот;
- ❖ да се запознае со причините за големата преселба на народите;
- ❖ да се запознае со основните карактеристики на христијанската религија и нејзината улога во животот на луѓето;
- ❖ да се запознае со основните карактеристики на арапската култура и појавата на исламот;
- ❖ да ги открива заедничките карактеристики на државите од средниот век;
- ❖ да се запознава со одделните историски појави и процеси од средниот век;
- ❖ да се запознава со значењето и придонесот на историските личности од овој историски период;
- ❖ да се запознава со развојот на економијата, науката и културата во Западна и Источна Европа, Византија, Османлиската држава, Балканот и Македонија;
- ❖ да се запознава со основните црти и одлики на западноевропската, византиската, арапската, руската, османлиската, културата на народите на Балканот и средновековната македонска култура;
- ❖ да се запознава со најкрупните придобивки од појавата, развојот и јакнењето на средновековната македонска држава;
- ❖ да ги посочува разликите и сличностите на балканските народи низ историјата на средниот век.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Наставен предмет: ИСТОРИЈА			
1. СВЕТОТ И ЕВРОПА ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК (ориентационо 6 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да се запознае со основните карактеристики на средниот век; ❖ Да стекне знаења за хронологијата на средниот век, ❖ Да формира знаења за феудализмот како општествено уредување ❖ Да формира знаења за големата преселба на народите ❖ Да умее да ги разликува различните групи народи кои биле вклучени во процесите на големата преселба на народите ❖ Да стекне знаења за државата на Франките да ја сфати улогата на христијанската религија ❖ Да ги осознае основните 	<p>Општи карактеристики на средниот век</p> <p>Големата преселба на народите</p> <p>Државата на Франките</p> <p>Појава на</p>	<p>Феудализам</p> <p>Хуни Германи Словени</p> <p>Христијанство Црква Библија</p> <p>Ислам</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување на историска и географска карта на раниот среден век – Франска држава, Европа, карта на Византија, Арабски полуостров, карта на големите прселби на народите ▪ Вежбање на лента на времето. ▪ Работа со илустративен материјал – цртежи, историски илустрации, видео записи ▪ Текст метода: анализа на текстови од историска читанка ▪ Самостојна работа на учениците: собирање на сликовен материјал и изработка на шема на слоевите на феудалното општество ▪ Со учениците се води разговор за нивните познавања за христијанската религија, за црквата како религиозен објект, за Библијата, за џамијата како религиозен објект, за Куранот ▪ Сурдотехнички помагала (слушни

<p>елементи на исламската религија и нејзиното ширење</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да стекне знаења за Источното Римско царство (Византија) ❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими; 	<p>Исламот</p> <p>Источно Римско царство (Византија)</p>	<p>Џамија Куран</p> <p>Цариград Династии</p>	<p>апарати, микрофон, слушалки)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
2. БАЛКАНОТ ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК (ориентационо 8 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да стекне сознанија за населувањето на Словените на Балканот ❖ Да осознае какви промени се случиле при доселувањето на Словените на Балканот ❖ Да се запознае со потеклото на Бугарите и формирањето и развојот на бугарската држава 	<p>Населување на Словените на Балканот</p> <p>Промените на Балканот по доселувањето на Словените</p> <p>Создавање на бугарската држава</p>	<p>Преселба Обичаи</p> <p>Јужни Словени Староседелци Симбиоза на народите Промена на топонимите</p> <p>Бугарите</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување на историска и географска карта на раниот среден век – Балкански полуостров ▪ Работа со илустративен материјал – цртежи, историски илустрации, видео записи, дијафилм за населување на Словените на Балканот ▪ Вежбање на лента на времето. ▪ Користење Интернет – учениците самостојно пребаруваат линкови по дадени инструкции и насоки од наставникот и откриваат текстови за обработените содржини на часот. ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки) ▪ Наставникот користи тотална

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да се запознае со населувањето на српските племиња и формирањето на првите српски држави ❖ Да стекне основни знаења за населението и на Албанија ❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими; 	<p>Создавање на Дукља и Рашка</p> <p>Албанија во раниот среден век</p>	<p>Дукља Рашка</p> <p>Албанија Драч</p>	<p>метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;</p>
--	---	--	---

3. МАКЕДОНИЈА ВО РАНИОТ СРЕДЕН ВЕК (ориентационо 10 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
❖ Да стекне знаења за населувањето на Словените во Македонија	Населувањето на Словените во Македонија	Солун Склавинии	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување на историска и географска карта на раниот среден век – Македонија, Самоилово царство, Охридска архиепископија ▪ Работа со илустративен материјал – цртежи, историски илустрации, видео записи ▪ Текст метода – читање на текст од историска читанка за житието на Св.Климент и Св.Наум ▪ Користење Интернет – учениците самостојно пребаруваат линкови по дадени инструкции и откриваат слики и фотографии на стари македонски градови и изработка на ученичко пано. ▪ Организирање на интерактивна настава со наставникот по македонски јазик и литература за глаголското писмо. ▪ Посета на археолошки локалитети, музеи, изложби ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки) ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
❖ Да стекне сознанија за создавањето на словенската збука;	Појава и развоток на словенската писменост	Кирил и Методиј Глаголица	
❖ Да се запознае со културно просветната дејност на Св. Климент и Св. Наум	Дејноста на Свети Климент и Свети Наум	Свети Климент Свети Наум Охридска книжевна школа Кирилица	
❖ Да се запознае со богомолското движење	Богомилско движење	Богомили	

❖ Да формира знаења за создавањето на средновековната македонска држава	Создавање и ширење на македонската средновековна држава	Самоил Преспа Охрид	
❖ Да ги осознае процесите на организацијата на Самоиловата држава	Организација и пропаѓање на Самоиловата држава	Василиј Беласица	
❖ Да стекне сознанија Охридската архиепископија	Охридска архиепископија	Архиепископија	
❖ Да стекне сознанија за причините за крвање на востанијата во Македонија	Востанија во Македонија во XI век	Петар Делјан Ѓорѓи Војтех	
❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими;			

4. СВЕТОТ И ЕВРОПА ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК (Ориентационо 6 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да стекне знаења за начинот на живот во средновековните градови ❖ Да стекне знаења за хуманизмот и ренесансата ❖ Да се запознае со големите географски откритија 	<p>Настанување и развивање на средновековните градови</p> <p>Хуманизам и ренесанса</p> <p>Големите географски откритија</p>	<p>Занаети Трговци Гилди Граѓански слоеви Градска самоуправа</p> <p>Хуманизам Ренесанса Џото Леонардо да Винчи Сандро Ботичели Микеланџело Данте Франческо Петрарка Џовани Бокачо Еразмо Ротердамски</p> <p>Нови технички пронајдоци Поморски пат Кристифор Колумбо</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување на историска и географска карта на светот и Европа во развиениот и доцниот среден век ▪ Работа со илустративен материјал – цртежи, историски илустрации за начинот на живот во средновековните градови, анализа на цртежите и илустрациите ▪ Самостојна работа на учениците-собирање на слики и портрети на средновековни градови ▪ Организирање на интерактивна настава со наставникот по ликовно образование и изработка на цртеж на средновековен град ▪ Елемент дијафилм за ликовната уметност и културата во средниот век ▪ Самостојна работа на учениците-собирање слики од периодот на хуманизмот и ренесансата ▪ Самостојна работа на учениците-собирање слики од нови технички

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да знае за развојот на науката, уметноста, градежништвото и другите културни достигнуања ❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими; 	<p>Животот и културата во средниот век (до крајот на XVIII век)</p>	<p>Магелан Васко де Гама Америго Веспучи</p> <p>Катедрала Мецена Скулптура Гутенберг</p>	<p>пронајдоци (каравела, компас)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Изработка на ученичко пано ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки) ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
---	---	--	---

5. БАЛКАНОТ ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК (Ориентационо 14 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да знае да ги објасни општествено-економските и политичките прилики во Византија 	Византија од XII-XV век	Константинопол Алексеј И Комнен Латинско Царство Никејско царство Династија Палеолози	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување на карти: споредување на картата на Балканот сега и во доцниот среден век. ▪ Изработка на плакат-хиерархија на општествено/државно уредување во Византија. ▪ Демонстрирање на слики, нивно опишување и поврзување со одреден настан и личност; ▪ Читање на текстови од историска читанка и од друг пишувани материјал; ▪ Разговор за прочитаните текстови и објаснување на новите поими; ▪ Користење Интернет – учениците самостојно пребаруваат линкови по дадени инструкции и насоки од наставникот и откриваат текстови за обработените содржини на часот. ▪ Работа во парови - учениците добиваат различни поими од историски настани, знаменитости, личности и табела со полиња - во секое од нив е испишано името на државата Ученикот треба секоја пои да го стави во соодветното поле – на која држава припаѓа
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да го осознае процесот на ширење на српската држава, нејзината превласт на Балканот и претворање на српското кралство во царство, како и за ширењето на бугарската држава и нејзината улога во балканската историја 	Подем на Бугарија и Србија	Стефан Немања Стефан Првовенчани Цар Душан Душанов законик Калојан Иван Асен ИИ Видинско царство Трновско царство	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да го разбере процесот на создавање на албанските феудални владеења во XII и XIII век 	Албанското кнежевство и дестотот Арта (XII и XIII век)	Деспот Арта Топи	

❖ Да знае за положбата на Албанците под власта на цар Душан	Албанските кнежевства во XIV век	Балши Кнежевство Арта	
❖ Да се запознае со настанувањето на османлиската држава	Османлиската држава	Османлии Тимарско-спахиски систем Султан Раја Везир Кадија Јаничари	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Елемент дијафилм за архитектурата и скулптурата на Албанците ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки) ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
❖ Да ги разбере причините на слабеење на балканските земји	Потпаѓање на балканските земји под османлиска власт	Баштина	
❖ Да знае за особеностите на образованието, книжевноста, архитектурата, скулптура на Албанците до крајот на XIV век	Животот и културата на Албанците до XIV век		
❖ Да разбере за културата на Византија нејзиното влијание врз културите на соседните балкански земји	Животот и културата на Балканските земји до крајот на XIV век		
❖ Да знае да ги напише сите	Животот и културата на Балканските земји до крајот на XIV век (Србија и		

ново усвоени поими;	Бугарија)		
---------------------	-----------	--	--

6. МАКЕДОНИЈА ВО РАЗВИЕНИОТ И ДОЦНИОТ СРЕДЕН ВЕК (ориентационо 14 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
❖ Да го разбере процесот на самостојно владеење на македонските феудални владетели	Самостојни владетели во Македонија во XIII век	Добромир Хрс, Срез, Алексиј Слав	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разгледување историски и географски карти, воочување на местоположбата и распространета на самостојните феудални држави, територијата на Власите во Македонија. ▪ Читање текстови од историска читанка, енциклопедии, разговор за истите и објаснување на новите поими. ▪ Користење Интернет – учениците самостојно пребаруваат линкови по дадени инструкции и насоки од наставникот и откриваат текстови за обработените содржини на часот. ▪ Следење на документарен филм за Маричка битка; ▪ Собирање, разгледување анализирање на фотографии за животот и културата во Македонија во XIV век; ▪ Посета на археолошки локалитети; ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки)
❖ Да ја сфати положбата на Македонците под туѓинска власт (византиска и српска власт)	Самостојни феудални држави во XIV век	Прилепско македонско кралство Серската држава Државата на Јован и Константин Драгаш	
❖ Да знае за Маричката битка и последиците за Македонија	Потпаѓање на Македонија под Османлиска власт	Волкашин Углеша Крал Марко Битката кај Черномен на реката Марица	
❖ Да знае за основните карактеристики на	Животот и културата во		

<p>културата до XIV век, литературата, уметноста, градежништвото, материјални остатоци</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да знае за потеклото и територијата на Власите во Македонија ❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими; 	<p>Македонија до крајот на XV век</p> <p>Власите во Македонија во средниот век</p>	<p>Власи</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
--	--	--------------	--

7. БАЛКАНОТ И МАКЕДОНИЈА ПОД ОСМАНЛИСКА ВЛАСТ ДО КРАЈОТ НА ЦВИИИ БЕК (Ориентационо 14 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката:			
❖ Да стекне знаења за процесот на колонизација и исламизација на балканските земји по паѓањето под османлиска власт и последиците	Колонизација и исламизација во Балканските земји	Исламизација	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Демонстрирање на слики, илустрации нивно опишување и поврзување со одреден настан и личност; ▪ Елемент документарен филм „Отпорот против османлиската власт“, „Колонизација и исламизација“ ▪ Читање текстови за животот на познати историски личности: Карпош, Скендер-бег и други значајни личности ▪ Разговор за прочитаните текстови и објаснување на непознати зборови, нови поими, изрази и сл. ▪ Работа во групи изработка на макета на Камениот мост – Скопје ▪ Самостојна работа на
❖ Да знае за видовите на отпор против османлиската власт	Отпори против Османлиската власт на Балканските земји	Пасивен отпор Буни Востанија Ајдуци	
❖ Да знае за првите османлиски освојувачки походи во Албанија	Албанија во првата половина на XV век	Ѓон Кастриоти Ѓерѓ Арианти	
❖ Да знае за животот и делото на Скендер-бег пред враќањето во	Востанието на Скендер-бег	Скендер-бег Круја Соборот во Лежа	

<p>Албанија</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Да знае за ослободувањето на средна Албанија ❖ Да го сфати значењето на Скендер-бег и отпорот кој го раководел ❖ Да знае за дефинитивното потпаѓање на Албанија под османлиска власт ❖ Да знае за економската положба на Албанците и политичко-административната поделба ❖ Да знае за причините и текот на Карпошевото востание ❖ Да знае за положбата на македонското население по Карпошевото востание 	<p>Воените судири на Скендер-бег со Османлиската војска</p> <p>Ликот и делото на Скендер-бег</p> <p>Албанија под востанието на Скендер-бег</p> <p>Албанците во XVII и XVIII век</p> <p>Карпошевото востание</p> <p>Македонија по Карпошевото востание (XVII и XVIII век)</p>	<p>Албанска лига</p> <p>Албанско востание за време на Австро-турската војна 1689-1690</p> <p>Карпош Генерал Пиколомини</p> <p>Миграции на населението Менување на етничкиот состав</p> <p>Укинување на Орхидската</p>	<p>учениците изработка на постер со значајни споменици за културата во Македонија ЦВ - ЦВИИИ век.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Сурдотехнички помагала (слушни апарати, микрофон, слушалки) ▪ Наставникот користи тотална метода (говор и знаковен јазик) при објаснување и комуникација со учениците;
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Да знае за односот на османлиската власт кон Охридската архиепископија ❖ Да знае за развојот на просветата, културата и уметноста во Македонија ❖ Да знае за просветата, книжевноста и уметноста кај Албанците ❖ Да знае да ги напише сите ново усвоени поими; 	<p>Положбата на Охридската архиепископија во Османлиската држава</p> <p>Животот и културата во Македонија од XV и XVIII век</p> <p>Животот и културата кај Албанците од XV и XVIII век</p>	<p>архиепископија Архиепископ Арсениј</p> <p>Улогата на христијанската црква за ширење на просветата и културата Исламска култура</p> <p>Положбата на христијанската црква кај Албанците</p> <p>Ширење на исламот кај Албанците</p>	
---	--	---	--

Напомени за начинот на планирање и реализација на наставната програма

Во паралелките во посебните основни училишта и во посебните паралелки при редовните основни училишта составот на учениците е изразито хетероген. За учениците со посебни образовни потреби согласно, со видот и степенот на попреченоста, треба да се практикува строго диференциран и индивидуализан пристап во рамките на воспитно - образовниот процес. Ваквиот приод е во функција на нивните индивидуални специфични потреби, а се очекува да резултира со развивање на индивидуалните потенцијали и секако академски постигнувања.

Во тој контекст, наставниците кои реализираат настава со овие ученици треба:

- Да се обидат при изготвувањето на планирањето (доколку видот и попреченоста на учениците во паралелката го дозволува тоа) да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка;
- За учениците во паралелката чиј вид и степен на попреченост на дозволува наставниците да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка, тогаш за нив треба да се планираат парцијална партиципација во рамките на содржините, целите и активностите кои ги реализира целата паралелка;
- Доколку видот и степенот на попреченост е многу сериозен наставникот пристапува кон изготвување интерен индивидуален образовен план за тие ученици во рамките на адаптираните наставни програми (при изготвување на индивидуален образовен план наставникот може да користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години). Кога наставникот во индивидуалниот образовен план користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години, треба да ги наведе: одделението, содржините како и целта на нивното повторно обработување.

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

При реализацијата на наставната програма по историја намената за учениците од VII одделение со, се поаѓа од развојните можности, возраста, способностите и интересите на учениците.

Наставните содржини се изучуваат преку историјата на секојдневното живеење, културата, обичаите, а не преку војните. Наставникот ги поттикнува учениците да се запознаат и да ги сфатат историските процеси, а не инсистира на фактографско помнење на сите датуми од историскиот период што се разработува. Наставникот ја има во предвид специфичноста на учењето и работењето на учениците со оштетен слух.

Насоки за меѓупредметно поврзување

Оваа наставна програма е структурирана за да поттикнува кај ученикот интегриран развој во сфаќањата на општествениот развој во историскиот период, а целите, содржините и активностите се компонирани за меѓусебно поврзување на одредени теми и содржини со наставните предмети од општествената група на науки (мајчин јазик, ликовна уметност, географија, општество, граѓанска култура и др.).

Препораки за користење на годишниот фонд

Препораките за годишниот фонд на часови се дадени само како ориентација заедно со конкретните цели и теми / содржини.

Предметниот наставник не се ограничува во прераспоредувањето на темите и содржините според потребите при реализацијата, туку сопствената креативност и поинаквото користење на часовите треба да го проценува според достигнуањата на неговите ученици, т.е. според промените во квалитет на знаењата и способностите кои тие ги постигнуваат.

Наставни средства:

- учебник по историја наменет за учениците од VII одделение по избор на училиштето, а одобрен од министерот за образование и наука;
- користење на пошироката околина, односно истражување на локалната средина на историски и географски објекти и остатоци на археолошки ископини од национална вредност;
- користење на историски карти, атласи, текстови, постери, фотографии, цртежи, карикатури, албуми, макети, хронолошки табели итн.
- користење енциклопедии, речници, списанија итн.;

- користење аудио-визуелни средства - документарни и ТВ-филмови, Интернет, образовни софтвери итн.

6 . ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

- Според поставените цели на наставната програма по историја наставникот ги спроведува односно во текот на наставниот процес редовно ги следи и вреднува знаењата и постигањата на учениците и ги прибира показателите за нивните активности, потоа мотивираноста за учење - оваа компонента е основен и составен дел на планирањето на наставникот за наставата и учењето.

- За проверување и оценување на постигањата на учениците во рамките на наставниот материјал и наставните теми дадени во наставната програма, наставникот треба да ги има предвид следниве компоненти:

- начин на проверување и оценување:
 - усно излагање со користење на знаковен јазик;
 - презентација;
- други средства и постапки за следење и оценување:
 - наставни ливчиња;
 - ученички квиз;
 - играње на улоги.

Постигањата на учениците во текот на целата учебна година се оценуваат со бројчана оценка.

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно училиште, а донесен од страна на министерот за образование и наука.

8 . НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

За реализација на наставната програма по историја за VII одделение во основното деветогодишно образование предвидени се наставници со завршен:

- Завршени студии по историја наставна насока со дополнителна дефектолошка дообразба;
- Завршени студии по историја ненаставна насока со педагошко-психолошка и методска дообразба и дополнителна дефектолошка дообразба и
- Дипломиран дефектолог

9. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2014 година

Потпис и датум на утврдување на наставната програма

Адаптираната наставната програма по историја за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта, врз основа на утврдената соодветна наставна програма за деветгодишно основно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 11-14389/1 од 10.09.2014 година
Скопје

Министер

Abdilaqim Ademi

Изготвил: работна група, координатор Ирена Борисовска, советник
Контролирал: Трајче Ѓорѓиевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор